

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Ökat informationsutbyte mellan myndigheter-Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)

Ju2024/01778

1 Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker förslaget om att en ny sekretessbrytande bestämmelse införs i offentlighets- och sekretesslagen (OSL)¹. Skatteverket delar utredningens bedömning att det finns ett behov av ett ökat informationsutbyte inom flera olika områden. Det befintliga regelverket är svåröverskådligt och är svårt att tillämpa på ett effektivt sätt. Samhällsutvecklingen i form av ökad brottslighet och fusk med diverse bidrag och stöd ställer höga krav att myndigheterna kan dela information med varandra för att stoppa denna utveckling.

För att den föreslagna bestämmelsen ska få avsedd effekt kommer det att krävas stora insatser och samarbeten mellan myndigheter. I det arbetet ingår att Skatteverket, tillsammans med andra myndigheter kommer att behöva analysera vilka uppgifter som kan utbytas rutinmässigt. Dessutom kommer samverkan krävas för att bygga digitala lösningar för ett automatiserat informationsutbyte så långt det är möjligt. Enligt Skatteverkets mening är det nödvändigt att informationsutbytet sker elektroniskt och inte på papper.

I avsnitt 5.2 ”En analys av hur behovet av att utbyta sekretessbelagd information kan tillgodoses” kommer utredningen till slutsatsen att det bästa vore att vända på utgångspunkten och som huvudregel tillåta att uppgifter om enskilda får utbytas mellan myndigheter. Utredningen konstaterar också att det inte ryms inom uppdraget att utreda frågan vidare. Skatteverket instämmer i utredningens slutsats och anser att denna fråga bör utredas vidare.

Skatteverket lämnar följande synpunkter att beakta i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Intresseavvägningen (avsnitt 7)

Eftersom många av de uppgifter som kan komma att lämnas ut med den sekretessbrytande bestämmelsen är känsliga till sin natur bedömer utredningen att bestämmelsen ska omfatta en skyldighet för den utlämnande myndigheten att beakta motstående intressen vid sin prövning. Utgångspunkten enligt utredningens förslag är att sekretesskyddet hos den mottagande myndigheten ska vägas in i bedömningen men att styrkan i sekretessen kan vara

---

¹ SFS 2009:400

olika hos myndigheterna ska som huvudregel inte vara avgörande. Som exempel på när övervägande skäl att inte lämna ut uppgifter nämns om ett utlämnande skulle innebära att skyddet för företagshemligheter skulle bli offentliga efter ett utlämnande, att uppgifterna efter ett utlämnande enbart skulle omfattas av de generella reglerna om sekretess i 21 kap OSL och det inte skulle anses tillräckligt samt att det kan behöva beaktas att uppgifterna kommer att omfattas av reglerna om partsinsyn.

Inom beskattningsverksamheten omfattas de flesta uppgifter om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden av absolut sekretess. Av förarbetena till den numera upphävda sekretesslagen anfördes att de skattskyldigas långtgående plikt att lämna uppgifter om sina förhållanden gav skyddsaspekten en särskild tyngd och att uppgifterna därmed skulle omfattas av absolut sekretess². Utredningens förslag innebär med stor sannolikhet att uppgifter från bl.a. beskattningsverksamheten kommer att begäras ut i en större omfattning än idag. Mot bakgrund av det stora skyddsvärde som dessa uppgifter har getts så anser Skatteverket att det vore bra att i det fortsatta lagstiftningsarbetet klargöra vilka uppgifter, eller kategorier av uppgifter, som har ett sådant skyddsvärde att de inte ska lämnas ut, särskilt i de fall som uppgifterna efter ett utlämnande kommer omfattas av ett lägre sekretesskydd.

2.2 Den föreslagna bestämmelsen är inte subsidiär (avsnitt 9.5)

Förslaget innebär att i de fall det finns en bestämmelse om uppgiftsskyldighet utanför OSL som inte kan tillämpas på ett uppgiftslämnande så finns det inget som hindrar att uppgifter lämnas ut med stöd av den föreslagna bestämmelsen. Detta innebär att i de fall det finns uttryckliga undantag i en sekretessbrytande bestämmelse så sätts dessa ur spel. Ett konkret exempel är den sekretessbrytande bestämmelsen i 12 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453). Av bestämmelsen andra stycke följer en skyldighet att på begäran lämna vissa uppgifter mellan olika kommunala nämnder inom en och samma kommun. Uppgiftsskyldigheten gäller inte för uppgifter som omfattas av sekretess enligt 26 kap. 3 § OSL. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör det av tillämpnings- och systematiska skäl klargöras hur ett uttryckligt undantag från en uppgiftsskyldighet i en författning förhåller sig till den föreslagna 10 kap. 15 a §. Ett annat exempel är de sekretessbrytande bestämmelser som avser rena underrättelseskyldigheter på eget initiativ³ där skyldigheten inte gäller för viss verksamhet eller inte omfattar vissa sekretessbelagda uppgifter. Även här måste det klargöras hur den föreslagna bestämmelsen förhåller sig till dessa underrättelseskyldigheter eftersom en annan myndighet med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan begära de uppgifter som underrättelseskyldigheterna omfattar.

2.3 Dokumentation

Betänkandet innehåller ingen närmare redogörelse för hur utlämnanden som sker med stöd av den föreslagna bestämmelsen ska dokumenteras. I avsnitt 9.5, som handlar om konkurrens mellan den föreslagna bestämmelsen och övrig reglering, anfördes att i de fall den föreslagna bestämmelsen är tillämplig samtidigt som en annan sekretessbrytande bestämmelse i OSL så ska den bestämmelse som medger ett utlämnande tillämpas. Och vidare anför utredningen att vilken bestämmelse som tillämpas inte motiveras och ofta inte

² prop. 1979/80:2 s.256.

³ Se t.ex. 32 c § folkbokföringslagen (1991:481) och 31 § revisorslagen (2001:883) .

ens dokumenteras. Eftersom förslaget innebär att ett utlämnannde ska föregås av en intresseavvägning vill Skatteverket påtala att JO i flera beslut kritiserat myndigheter för att dessa inte dokumenterat vilka avvägningar som skett innan ett utlämnannde med stöd av generalklausulen i 10 kap 27 § OSL⁴. Skatteverket anser att det är av vikt för den framtida tillämpningen av bestämmelsen hur dessa utlänmanden ska dokumenteras.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Skatteverket kommer behöva göra investeringar i utvecklingsarbete, bl.a. kommer befintliga IT-system inom folkbokföringsverksamheten att behöva anpassas tekniskt för att möta det ökade informationsbehovet.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättsliga experten Camilla Westerlund. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Holmberg, rättschefen Michael Erliksson, enhetschefen Pia Gustafsson, sektionschefen Eva Vidlund, handläggaren Madeleine Kanold, handläggaren Tommy Nieminen och skattehandläggaren Andreas Vestman.

Katrin Westling Palm

---

⁴ Se t.ex. JO:s beslut 2014-04-02 584-2013, 666-2013 och 2017-02-22 6112-2015.

